

Sportnota

Gemeente Middelburg
2009 - 2012

Inhoudsopgave

Inleiding	Pagina 5
Evaluatie huidig beleid	Pagina 6
Landelijke ontwikkelingen	Pagina 15
Lokale ontwikkelingen	Pagina 19
Sport en Bewegen in Middelburg	Pagina 22
Thematische doelstellingen Sport en Bewegen Middelburg	Pagina 25
Samenvatting actiepunten	Pagina 38
Kerngegevens Middelburg	Pagina 39
Financieel overzicht Sport en Bewegen Middelburg	Pagina 41

Inleiding

De sportnota

In 1999 is de kadernota sport "Over De Volle Breedte" door de gemeenteraad aangenomen en vanaf 2000 is uitvoering gegeven aan deze nota. Mede door de komst van de Breedtesportimpuls van 2004 tot en met 2009 en later de Buurt-, Onderwijs en Sport impuls (BOS-impuls) van 2007 tot en met 2011, heeft de sport in Middelburg, en met name de sportontwikkeling en sportstimulering een enorme impuls gekregen.

De Breedtesport- en de BOS-impuls zullen respectievelijk in 2010 en in 2011 aflopen. Financieel heeft dit belangrijke gevolgen, aangezien het Rijk voor 55% (BSI) en 50% (BOS) de huidige projecten financiert. Willen we het succesvolle beleid dat in gang is gezet, voortzetten en uitbouwen, dan is een herijking van het sportbeleid noodzakelijk.

Uit de evaluatie van het sportbeleid in de periode 2000 tot en met 2007, die in deze nota is opgenomen, blijkt dat het sportbeleid van de gemeente Middelburg in die periode een behoorlijke impuls heeft gekregen. Met name de resultaten op het terrein sportbuurtwerk, sportkennismakingsactiviteiten, het bewegingsonderwijs en het doelgroepenbeleid voor jongeren en voor senioren zijn goed te noemen. De deelname aan het Jeugdsportfonds, waarmee kinderen van ouder(s) met een laag inkomen gratis aan sport kunnen deelnemen, blijkt ook een succes. Daarnaast hebben verschillende sportaccommodaties een succesvolle renovatie ondergaan.

Er zijn ontwikkelingen in het gemeentelijk- en rijksbeleid die het sportbeleid raken en die voortzetting van de inzet op sportstimulering mogelijk maken. Het Rijk komt bijvoorbeeld met de regeling combinatiefuncties en het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen.

In de nota "Opgroeien in balans", is de gemeentelijke visie vastgelegd over het integraal onderwijs- en jeugdbeleid. Alle partners in de jeugdketen dienen optimaal samen te werken. Uitgangspunt is een inclusieve samenleving. Sturen op participatie van alle burgers, samenwerken aan oplossingen, door samenhang te organiseren in voorzieningen, oplossingen te zoeken in bestaande verbanden. Kleinschalig van opzet, voor iedereen toegankelijk en waar mogelijk in elke wijk cq. elk dorp.

Deze sportnota is op een interactieve wijze tot stand gekomen. Om uiteindelijk tot een kwalitatief goede en door alle partijen gedragen sportnota te komen, hebben er verschillende overlegmomenten plaatsgevonden met onder andere sportverenigingen, scholen, Kinderopvang Walcheren, Stichting Welzijn Middelburg, SportZeeland, beleidsambtenaren jeugd, gezondheid en onderwijs en vele anderen die een relatie hebben met de sport in de gemeente Middelburg.

De gemeente Middelburg onderkent de maatschappelijke betekenis van sport. Sport is niet alleen een plezierige wijze van vrijetijdsbesteding, maar bevordert ook gemeenschapszin, leert jonge mensen omgaan met normen en waarden, biedt sporters en vrijwilligers ontplooiingsmogelijkheden en kan negatieve effecten van de moderne samenleving op het gebied van gezondheid compenseren. De gemeente onderschrijft deze belangrijke waarden van sport en hecht met name waarde aan de rol van sport als bindmiddel om samen te spelen en samen te leren. In deze Sportnota worden deze uitgangspunten verder uitgewerkt.

Evaluatie huidig beleid

Met de sportnota "Over De Volle Breedte" uit 2000 heeft de gemeente Middelburg ervoor gekozen om niet meer alleen te investeren in de fysieke sportinfrastructuur, maar juist te investeren in de sociale sportinfrastructuur: sportontwikkeling en sportstimulering.

Hiermee is de focus van het sportbeleid verlegd van het stichten en instandhouden van sportaccommodaties naar het stimuleren van sportdeelname, verenigingsondersteuning en sportdeelname van specifieke doelgroepen zoals ouderen, jongeren en mensen met een functiebeperking. Er is een zwaarder accent gelegd op de maatschappelijke betekenis van sport en het belang van een integrale visie op sportbeleid waarbij dwarsverbanden met andere beleidsterreinen worden gelegd.

De missie van het sportbeleid is dat sport, spel en bewegen bijdragen aan gezonde leefbare wijken, het welbevinden van burgers en de sociale bindingen.

Het breedtesportproject is erop gericht om een brede kwalitatieve en kwantitatieve impuls te geven aan het sport- en beweegklimaat binnen de gemeente Middelburg.

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen is de versterking van de relatie tussen sportbeleid, wijkgericht werken en de bredeschoolontwikkeling. Met de keuze om sportbuurtwerkers aan te stellen heeft het sportbeleid van de gemeente een enorme impuls gekregen. Uit de evaluatiegesprekken die met het onderwijs, de sportverenigingen en maatschappelijke instellingen zijn gevoerd, blijkt dat het sportbuurtwerk hoog wordt gewaardeerd. Het brengt niet alleen sport dicht bij de inwoners maar het heeft het sportbeleid van de gemeente een gezicht gegeven.

Middelburg heeft de laatste jaren veel geïnvesteerd in met name sport- en bewegingsstimulering. De praktijk van alledag leert dat sport-, bewegingsstimulering het meest succesvol is als activiteiten in of nabij het woongebied van mensen plaatsvinden. Er is geïnvesteerd op vier thema's; het sportbuurtwerk, bewegingsonderwijs, sportstimulering doelgroepen en versterking van de sportinfrastructuur.

1. Sportbuurtwerk

Sinds de start in 2004 in de wijken Middelburg-Zuid en Dauwendaele is de frequentie van de activiteiten evenals het aantal deelnemers sterk toegenomen. In de Magistraatwijk, Dauwendaele, Nieuw-Middelburg, de Stroomenwijk en als laatste de wijk Klarenbeek, is in samenwerking met diverse partners, waaronder de basisscholen en sportaanbieders, een structureel aanbod voor basisschooljeugd ontwikkeld. Hiermee levert het sportbuurtwerk een essentiële bijdrage aan de bredeschoolontwikkeling. In nauwe samenwerking met onder andere de SWM en diverse sportverenigingen is een breed pakket aan vakantieactiviteiten, clinics en kennismakingactiviteiten georganiseerd. De deelname aan deze activiteiten is de laatste jaren ook toegenomen.

Bepalend hierin is de rol van de sportbuurtwerker(s) geweest. Zij zijn het gezicht in de buurt en de wijken. Zij organiseren voor en samen met de jeugd sportieve activiteiten. Sportbuurtwerk draagt tevens bij aan een actieve leefstijl en werkt impliciet aan sociale cohesie in de wijken en aan de ontwikkeling van individuele competenties.

Overzicht deelnemers sportbuurtwerk per week en incidentele activiteiten:

Activiteit	2004	2005	2006	2007
Structureel per week	260	290	150	150
Incidenteel	2.110	2.670	2.872	2.892
Totaal per jaar	10.900	11.320	7.972	7.992

In de jaren 2004 en 2005 maakte de Tussen de Middag Sport (TMS) in de brede school onderdeel uit van het gemeentelijk aanbod. Door de grote behoefte van kinderen (overblijvers) is dit onderdeel, in 2008 weer opgepakt.

2. Bewegingsonderwijs

Doel van dit projectonderdeel is het verbeteren van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs en het stimuleren van sportkennismaking door samenwerking te bevorderen en te stimuleren tussen scholen, kinderopvang en sportaanbieders. De helft van Middelburgse scholen heeft ondersteuning gekregen bij de invoering van het deelschoolplan voor bewegingsonderwijs. Hierbij is de zogenaamde ZAPP-methode geïntroduceerd. Deze methode biedt uitgeschreven gymlessen voor de groepen 3 t/m 8. De invoering werd verzorgd door Coördinatoren Bewegingsonderwijs, middels het scholen en begeleiden van groepsleerkrachten.

Winst is vooral geboekt in de kwaliteit van de beweeglessen en de doorlopende leerlijn zorgde voor effectievere gymtijd. Leerkrachten gaven aan dat zij, door deze methode en de begeleiding, ook meer plezier hebben gekregen in het geven van de gymlessen.

De coördinatoren waren ook actief in het mede organiseren van tussen- en naschoolse schoolsportactiviteiten en schoolsportdagen. Ook merken we een toenemend aantal verenigingen dat tijdens de reguliere gymlessen of naschools een activiteit of clinic aanbiedt.

Overzicht sportkennismakingsactiviteiten:

Activiteit	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Verenigingen	10	8	10	13	13	14
Deelnames	889	709	552	1118	1236	1412

3. Sportstimulering

Sport is in beginsel een leuke, gezonde en waardevolle vrijetijdsbesteding. Competitie, vriendschap, sociale erkenning, gezond bewegen, een leuke vrijwilligersbaan: de sport(vereniging) biedt het allemaal. Daarmee heeft sport een grote sociale, vormende en economische waarde en draagt bij aan een gezonde leefstijl.

Toch zijn er nog (te) veel mensen die om uiteenlopende redenen niet of onvoldoende sporten en/of bewegen. Middelburg heeft ervoor gekozen om in te zetten op drie doelgroepen; A. Mensen met een functiebeperking, B. Senioren en C. Jeugd.

A. Sport voor mensen met een functiebeperking

Het bevorderen van integratie van mensen met een functiebeperking en/of chronische ziekte bij bestaande sportaanbieders en het verbeteren van de toegankelijkheid van sport- en beweegvoorzieningen heeft ertoe geleid dat in Middelburg het aanbod van aangepaste sportmogelijkheden is vergroot. Middelburg biedt inmiddels twaalf activiteiten voor mensen met een lichamelijke beperking en voor jongeren en/of ouderen met een verstandelijke beperking.

Aangepaste sportmogelijkheden	Aanbieder
Bowling	Zeedo
Voetbal	Dauwendaele Zeelandia-Middelburg
Gym	Veldo
Aerobics	Arduin
Kinderfysiotherapie	Fidkids
Medische fitness	Fit for All Zeeland Gezond Fysio Fit
Tafeltennis	TTC Middelburg
Sportgroep ex-hartpatiënten	Cordiaal 85
Rolstoelbasketbal	RBVM
Beweggroep voor CVA-patiënten	St. Recreatiesport

B. Seniorensport

De afgelopen jaren hebben de breedtesportmedewerkers in samenwerking met Stichting Welzijn Middelburg (SWM), verschillende sportverenigingen en SportZeeland, ondersteuning gegeven bij de ontwikkeling van een sportaanbod voor 55-plussers. De Middelburgse sportverenigingen moesten zich meer bewust worden van de toenemende vraag naar een specifiek sportaanbod voor ouderen en moesten hun activiteiten daarop afstemmen. In de één op één gesprekken hebben de breedtesportmedewerkers de verenigingen gewezen op deze toenemende vraag en de kans voor de sportvereniging.

Er zijn diverse projecten opgestart met de GALM-strategie (Groninger Actief Leven Model) en er zijn voorlichtingsbijeenkomsten gehouden. Het resultaat is dat ruim 200 nieuwe senioren structureel deelnemen aan bewegingsactiviteiten. Een groot gedeelte (115) van de benaderde doelgroep is actief gebleven binnen de zogenaamde GALM-groepen, verschillende ouderen zijn na deze impuls lid geworden van een reguliere sportvereniging.

Over het algemeen zullen de verenigingen slechts één sport aanbieden. Het succes van de huidige GALM-sportgroepen laat zien dat ook een omnisport-aanbod bijzonder succesvol is. Deze groepen worden dan ook zeker voortgezet.

C. Jeugdsport

Sportbuurtwerkers hebben op wijkniveau een gevarieerd sportaanbod gerealiseerd voor de leeftijdsgroep 5 tot 12 jaar. Daar waar mogelijk in samenwerking met de brede scholen.

De activiteiten van het sportbuurtwerk zijn onder te verdelen in incidentele en structurele activiteiten. Voor de jeugd tussen 13 en 18 jaar worden hoofdzakelijk incidentele activiteiten georganiseerd, zoals de Action Games op de Markt in Middelburg, diverse Panna-toernooien in de wijken.

Daarnaast maken de sport en beweegactiviteit structureel onderdeel uit van bijvoorbeeld het Soutpark Festival, en de vakantieprogramma's voor de jeugd, die in samenwerking met de Stichting Welzijn Middelburg worden georganiseerd.

Wijk	Gem. deelname	Autochtoon	Allochtoon	Leeftijd
Middelburg-Zuid	65 kinderen	30%	70%	5 – 14 jaar
Dauwendaele	40 kinderen	80%	20%	5 – 12 jaar
Stromenwijk	30 kinderen	50%	50%	6 – 12 jaar
Nieuw Middelburg	15 kinderen	75%	25%	6 – 12 jaar

Het BOS-project Sportfolio biedt naschoolse sportactiviteiten voor leerlingen van groep 8 BO en het VO. In dit project werken scholen voor het VO, het CIOS, sportbuurtwerk en het bureau "Educatief ondernemen" samen. Met het project WhozNext worden jongeren zowel praktisch als financieel ondersteund bij de uitvoering van sportinitiatieven.

4. Versterken sportinfrastructuur met name de sportverenigingen

De inwoners van Middelburg waren onvoldoende bekend met de huidige sportmogelijkheden en sportinfrastructuur van de gemeente Middelburg. Ook de sportverenigingen, wisten nauwelijks waar men voor bepaalde ondersteuningsvragen terecht kon.

De breedtesportmedewerkers van de gemeente Middelburg hebben ruim een derde van de sportverenigingen bezocht om goed inzicht te krijgen in het functioneren, mogelijkheden en problemen van deze sportverenigingen ruim een derde van deze verenigingen bezocht. Hierdoor werden knelpunten, maar ook de mogelijkheden en ambities van deze verenigingen inzichtelijk. Daarop kon, met medewerking van SportZeeland, een passend aanbod worden gedaan. Voor zowel bestuurlijk, technisch als organisatorisch kader is ondersteuning verleend in de vorm van thema- en voorlichtingsavonden en op-maat-trajecten.

Deskundigheidsbevordering

Sportverenigingen kregen ondersteuning in onder andere de volgende thema's: werven van vrijwilligers, kwaliteitsverbetering van het vrijwilligerkader, bevorderen van sportdeelname door jongeren, doelgroepenbeleid, sportsponsoring, management van de organisatie en toekomstbeleid.

Middelburg telt zo'n 85 sportverenigingen. Er is geconstateerd dat het vaak dezelfde verenigingen waren die gebruik maakten van het ondersteuningsaanbod. De zogenaamde proactieve verenigingen met een brede maatschappelijke betrokkenheid, die ook actief zijn in de wijken en actief zijn met het aanboren van nieuwe doelgroepen en het verbeteren van het aanbod. Voorbeelden hiervan zijn: voetbalvereniging VV Zeelandia-Middelburg, Bowlingvereniging Middelburg, handbalvereniging EMM, zwemvereniging Luctor et Emergo, reddingsbrigade Van Dixhoornbrigade, korfbalvereniging KV Swift, rugbyvereniging EZRC Oemoemenoe, tafeltennisverenigingen TTC Middelburg en TTV Arnemuiden, Club Jeu de Boules, tennisvereniging MLTC, voetbalvereniging MZVC en de tennisvereniging TV Dauwendaele.

Informatievoorziening

Om de inwoners en de sportverenigingen meer inzicht te geven in de sportmogelijkheden van de gemeente Middelburg zijn een webpagina en een nieuwsbrief "Middelburg in Beweging" ontwikkeld. Deze informatiebronnen geven inzicht in het aanbod aan bestaande en nieuwe activiteiten, clinics, het ondersteuningsaanbod en ook bij wie je terecht kunt als je vragen hebt over, of problemen hebt met het vinden van een accommodatie of een sportvereniging in de buurt. Door intensief contact met de media is daarmee een relatie opgebouwd en worden de activiteiten van Middelburg in Beweging regelmatig aangekondigd en belicht. De activiteiten van Middelburg in Beweging worden ook structureel opgenomen in de wijkkranten.

De investering van de afgelopen jaren heeft de volgende successen opgeleverd.

Successen:

- De invoering van de ZAPP-methode heeft geleid tot een gestructureerde aanpak van de beweeglessen, effectievere lestijd en meer plezier bij leerlingen en leerkrachten.
- De drie aangestelde bewegingscoördinatoren leveren goed ondersteunend werk.
- Toenemend aantal leerlingen en verenigingen dat deelneemt aan de sportkennismakingsactiviteiten.
- Structurele aandacht en medewerking van het onderwijs.
- Sportverenigingen zijn adequaat ondersteund.
- Samenwerking in de driehoek buurt-onderwijs-sport leidt tot structurele aanpak in de wijken.
- Sportbuurtwerk is succesvol en de sportwerkers zijn **het** sportgezicht in de wijk.

5. Accommodatiebeleid

Naast de investering in de zachte sportinfrastructuur is ruim geïnvesteerd in de kwaliteit van de sportaccommodaties. Het huidige beleid van de gemeente is goed en in overeenstemming met veel andere gemeenten.

Uitgangspunt in Middelburg is het zorgdragen voor een gevarieerd aanbod van kwalitatief goede, betaalbare en veilige sportvoorzieningen. Deze voorzieningen dienen dicht bij de woonomgeving gelegen te zijn. Alleen bij een intergemeentelijke samenwerking of bij fusieverenigingen (Sportpark Vrijburg) kan daarvan afgeweken worden.

Het sportaccommodatiebeleid is erop gericht om verenigingen en in toenemende mate ook het onderwijs en de ongeorganiseerde sport te faciliteren en inwoners betaalbaar te laten sporten. De huurtarieven voor gemeentelijke sportaccommodaties zijn daartoe laag gehouden en daardoor verre van kostendekkend.

De gemeente is in de meeste gevallen verantwoordelijk voor de aanleg en het groot onderhoud van sportcomplexen. De verzelfstandiging van het klein onderhoud bij de veldsportverenigingen, heeft niet aantoonbaar geleid tot kaderproblemen of financiële problemen. Het vaststellen van een reële vergoeding voor het klein onderhoud functioneert ook afdoende. De clubs zijn goed in staat om klein onderhoud uit te voeren.

Het merendeel van de verenigingen huurt een gemeentelijke sportaccommodatie. Er zijn echter ook verenigingen met een eigen accommodatie. (onder andere de drie tennisverenigingen, MTV '69, TTC Middelburg, de Watersportverenigingen). Deze verenigingen lopen het voordeel (indirecte subsidie) van de lage huurprijs mis. Bij grote investeringen (nieuwbouw/renovatie) kunnen zij de gemeente verzoeken om financieel bij te springen. Club Jeu de Boules, TV Dauwendaele, TTV Arnemuiden en watersportvereniging Arnemuiden zijn in de afgelopen jaren door de gemeente ondersteund.

Uit een onderzoek in 2005 is gebleken dat clubs met een eigen accommodatie meer tevreden zijn over de kwaliteit van de accommodatie, financieel gezonder zijn en lagere contributies hanteren dan andere verenigingen.

In 2005 heeft een herijking van het sportaccommodatiebeleid plaatsgevonden. Er is een nieuw tariefsysteem ingevoerd, waarbij de gebruikswaarde van de sportzaal of het veld als uitgangspunt is genomen. Verder is opnieuw vastgesteld dat de gemeente verantwoordelijk is voor de financiering van de kledaccommodaties en dat de verenigingen zorgdragen voor het beheer en onderhoud.

In de afgelopen jaren zijn alle veldsportcomplexen in Middelburg, met uitzondering van de korfbalvelden in St. Laurens, gerenoveerd. De kwaliteit van de velden is nu goed. De capaciteit van een complex kan door een toename van het aantal gebruikers onder druk komen te staan.

Op het sportcomplex de Veersepoort worden twee velden vervangen, waardoor een capaciteitsprobleem op dit sportpark lijkt opgelost. Volgens de kadernota 2009-2012 zal dit in 2011 moeten plaatsvinden. Dit geldt ook voor de sportvelden van de KV ONDO in Sint Laurens, deze werkzaamheden starten in 2010. Op andere complexen worden de ontwikkelingen nauwlettend gevolgd.

De mogelijkheden voor realisatie van een denksportcentrum, voor dammen, schaken en bridge wordt onderzocht. Deze zou capaciteit voor zo'n duizend leden moeten bieden.

Scholen voor het VO maken in toenemende mate gebruik van de gemeentelijke accommodaties.

Op dit moment zijn we in afwachting van de uitkomsten van de discussie rondom het wel of niet doorgaan van sportpark "Vrijburg". Voor zowel hockey als atletiek zijn er alternatieve plannen op Middelburgs grondgebied.

In Arnhem is in 2004 een vierde Middelburgse sporthal gerealiseerd. Het beheer van deze hal vindt in combinatie met de horecawerkzaamheden plaats. Deze efficiënte vorm van beheer wordt nu, waar mogelijk, ook bij de andere sporthallen toegepast.

Landelijke Ontwikkelingen

Sport leeft

De overheid vindt sport belangrijk. Niet alleen omdat het een populaire manier van vrijetijdsbesteding is, maar ook omdat sport wezenlijk kan bijdragen aan de samenleving. Sport en bewegen verbeteren de gezondheid. Sport vergroot de samenhang in en de binding met de maatschappij en (top)sport is een bron van nationale trots en uitstraling. Daarnaast wil de overheid de negatieve verschijnselen in en om de sport – zoals blessures, dopinggebruik en vandalisme – zoveel mogelijk voorkomen en tegengaan. Meer dan 10 miljoen Nederlanders beoefenen één of meer sporten: bij één van de 29.000 sportverenigingen, 1.800 fitnesscentra en sportscholen of gewoon zelf, in ongeorganiseerd verband. Bij de sportverenigingen zijn ongeveer 1,2 miljoen vrijwilligers actief. En de publieke belangstelling voor sport is enorm.

In de nota **“Tijd voor Sport”** staat het sportbeleid van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) onder het motto **“bewegen, meedoen en presteren”**. Het kabinet wil investeren in een sportieve samenleving en geeft in deze nota aan welke keuzes daarbij worden gemaakt. De verdere uitwerking en uitvoering van de in deze nota opgenomen beleidsvoornemens zullen in overleg met de relevante partners in de sport ter hand worden genomen.

Meedoen door sport

In de kabinetsnota **“Tijd voor Sport”** stelt de rijksoverheid het belang van een sportieve samenleving centraal. De toegevoegde waarde van sport uit zich op heel veel terreinen. Bewegen, meedoen en presteren zijn de dragers van het sportbeleid.

In een sportieve samenleving doen heel veel mensen aan sport en is er een scala aan bewegingsmogelijkheden. Een leven lang sport en bewegen begint al vóór toetreding tot de jongste jeugd en houdt niet op bij de veteranencompetitie. De openbare ruimtes zijn zodanig ingericht dat bewegen vanzelfsprekend en uitdagend is. Op die manier draagt sport bij aan een gezonde leefstijl. Sport is een ontmoetingsplaats voor velen. Juist door de grote verscheidenheid en sterke persoonlijke betrokkenheid biedt sport uitgelezen kansen om mee te doen in de samenleving. Dat gebeurt op heel veel manieren. Als lid van een vriendenclubje dat na schooltijd een balletje trapt of door het deelnemen aan een groepsles in de sport-school. Door mee te doen aan een sporttoernooi in de buurt of door het runnen van een kantine in het clubhuis.

Gezond door sport, het Nationaal Actieplan Sport en Beweging (NASB)

De rijksoverheid wil bereiken dat meer burgers kiezen voor een actieve leefstijl. Bewegen en sport, op verantwoorde wijze en in een gezonde context, maken daarvan onlosmakelijk deel uit. Om burgers op grote schaal tot een actieve leefstijl te verleiden is een omslag nodig: dagelijks bewegen wordt de norm! Het Nationaal Actieplan Sport en Beweging geeft een grote impuls aan sport en beweging in Nederland en richt zich op **te-weinig-actieven**.

Met de impuls Nationaal Actieplan Sport en Beweging wordt beoogd bij te dragen aan het behalen van de volgende doelen:

1. Het terugdringen van de bewegingsarmoede bij vooral de *te-weinig-actieve* burgers (doorgaans de meest kwetsbare groepen in de samenleving).
2. Het verminderen van overgewicht onder de Nederlandse bevolking.
3. Het terugdringen van andere gezondheidsproblemen als diabetes, hart- en vaatziekten en depressie.
4. Het realiseren van een meer beweegvriendelijke omgeving.

Binnen het Nationaal Actieplan Sport en Beweging ligt de focus op het inzetten van kansrijke interventies. Dit zijn bestaande interventies waarvan bekend is dat ze een positief effect hebben op het beweeggedrag.

Het NASB stelt naast deze kansrijke interventies ook geld beschikbaar voor de gemeente met de grootste gezondheidsachterstanden (*te-weinig-actieven*). Middelburg behoort tot deze groep en wordt uitgedaagd samen met haar lokale partners deze *te-weinig-actieven* in beweging te krijgen. Het beschikbare budget is berekend op basis van het aantal gezinnen met een lage Sociaal Economische Status (SES). Voor de periode van vier jaar stelt VWS via het NASB een budget beschikbaar ter hoogte van € 370.140. De eerste twee jaren komen voor rekening van het Ministerie.

De gemeente Middelburg dient in het derde en vierde projectjaar eenzelfde bedrag te investeren. Overigens is het niet verplicht het totale budget in te zetten.

Combinatiefuncties

De Impuls Brede scholen, sport en cultuur beoogt in het hele land ten minste 2500 combifuncties (fte's) mogelijk te maken. De combinatiefuncties zorgen voor een betere samenwerking tussen deze sectoren. Het binnen- en buitenschoolse aanbod van onderwijs, sport en cultuur wordt verrijkt en activiteiten worden beter op elkaar afgestemd. Doel is:

- meer sport- en cultuuraanbod op en om de brede school in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs (dat kan dus ook zijn: bij de sportvereniging of de culturele instelling);
- de ontwikkeling van meer brede scholen met een sport- en cultuuraanbod;
- de versterking van ongeveer 10% van de sportverenigingen, zodat deze naast het bedienen van hun leden ook iets kunnen betekenen voor het onderwijs, de naschoolse opvang, de wijk en/of specifieke (inactieve, kwetsbare) doelgroepen.

De Impuls Brede scholen, sport en cultuur is een structurele impuls. Het eerste jaar wordt 100% gefinancierd door het Rijk. En vanaf het tweede jaar financiert het Rijk 40% en de gemeente 60% van de kosten van de combinatiefunctionaris(sen). Voor de co-financiering mag ook gebruik gemaakt worden van andere niet-gemeentelijke geldstromen, mits ze maar structureel zijn. De gemeente Middelburg komt ook in aanmerking voor deze rijksmiddelen en heeft recht op maximaal 8 fte combinatiefuncties, waarvan het ministerie structureel 40%, € 143.423 financiert. De gemeentelijke investering bedraagt, indien maximaal wordt ingezet: € 217.418.

Maatschappelijke stage

Het kabinet wil dat alle leerlingen in het voorgezet onderwijs op een bepaald moment in hun opleiding een maatschappelijke stage volgen. Doel hiervan is dat jongeren tijdens hun schooltijd kennismaken met een onbetaalde bijdrage leveren aan de samenleving. Vanaf 2011 moet elke middelbare scholier een maatschappelijke stage lopen. De achterliggende gedachte hierbij is dat de maatschappelijke stage middelbare scholieren in de gelegenheid stelt iets te doen voor een ander om op die manier meer betrokken te raken bij de maatschappij.

Pilot "Maatschappelijke stage in de sport"

Vanaf het schooljaar 2007/2008 maakt de gemeente Middelburg, onder leiding van projectleider SportZeeland onderdeel uit van deze pilot. Naast de gemeente Middelburg zijn de Christelijke Scholengemeenschap Walcheren, Scholengemeenschap Nehalennia en het Bureau Vrijwillige Inzet Middelburg betrokken. De jongeren lopen stage bij uiteenlopende organisaties en projecten. Het merendeel van de stages wordt ingevuld bij het sportbuurtwerk en bij sportverenigingen. Leerlingen assisteren ook bij het beeldvormingproject Klas op Wielen, Sportfolio, vakantieactiviteiten en schoolsportdagen. De projectmedewerkers Breedtesport treden in deze, in samenwerking met het bureau Vrijwillige Inzet, op als makelaar tussen vraag en aanbod. De maatschappelijke stage biedt dus voor de korte termijn tal van mogelijkheden om jongeren op jonge leeftijd kennis te laten maken met vrijwilligers werk in de sport. De sport(vereniging) zal deze kans met beide handen moeten aangrijpen, zeker gezien het nijpende tekort aan vrijwilligers.

Lokale ontwikkelingen

Demografische ontwikkelingen

De samenstelling van de Middelburgse bevolking zal de komende jaren drastisch veranderen. Het aantal 65-plussers zal toenemen en hiermee zal er tevens een toename van het aantal mensen met een chronische beperking of aandoening zijn. Voor het aanbod van sportactiviteiten heeft dit tot gevolg dat, gezien de groeiende omvang van met name de groep 55 tot en met 75 jaar, meer aandacht nodig is voor een specifiek op deze groep gericht sportbeleid.

Sociale en maatschappelijke ontwikkelingen

De afgelopen jaren is de mens steeds meer geïndividualiseerd. De tendens tot individualisering zal gevolgen hebben voor de wijze van sportbeoefening. De behoefte om op zelfgekozen tijdstippen en in minder verplichtende vormen aan sport te doen maakt dat individuele takken van sport buiten het vaste verenigingsverband, aantrekkelijker zullen worden. De grote stroom joggers, mensen die fitnessen, toerfietsers, wandelaars en watersporters vormt daarvan het bewijs.

De Nederlanders beschikken, wanneer we het hebben over het huidige gezinspatroon, gemiddeld over 45 uur vrije tijd per week. Ouders met kinderen hebben de minste vrije tijd, alleenstaanden de meeste vrije tijd en mannen hebben weer meer vrije tijd dan vrouwen. De besteding van deze vrije tijd is anders geworden, meer aandacht voor sport en bewegen en minder voor hobby's en sociale contacten.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In Middelburg worden in de komende decennia tal van nieuwe woongebieden ontwikkeld. Zo wordt in het zuiden het woongebied Mortiere ontwikkeld en worden er op langere termijn rondom Sint Laurens en Arnemuiden plannen verwacht, net als in het gebied ten westen van de Griffioen.

Er valt te constateren dat er meer behoefte is om sport- en recreatievoorzieningen dicht bij huis te realiseren. Dat geldt niet alleen voor de ruim opgezette nieuwe woongebieden, maar vooral voor de bestaande woonwijken, waar herstructurering van voorzieningen een aandachtspunt is. Kleine open plekken kunnen worden ingericht als recreatieruimte. Voor jeugdigen én voor ouderen.

Sociaal-economische ontwikkelingen

Lager betaalden kennen een lagere sportdeelname en ook andere keuzen van sportvormen.

Veel gemeenten in Nederland spelen hierop in door compenserende maatregelen te treffen via het minimabeleid.

De gemeente Middelburg kent een relatief hoog percentage werkzoekenden 8,6% en een relatief hoog percentage mensen met een laag inkomen 9,4% (lage Sociaal Economische Status)

Middelburg is één van die Nederlandse gemeenten die op dit punt een actief en vooruitstrevend beleid voert, onder meer door deelname aan het jeugdsportfonds. Middelburg heeft de ambitie uitgesproken om 65% van deze doelgroepkinderen binnen drie jaar actief naar de sport toe te leiden

24-uurs economie

De 24-uurs economie brengt met zich mee dat sporters steeds minder op vaste tijden zullen kunnen sporten. Een van de consequenties is dat de sporter zich meer zal gaan wenden tot aanbieders die in staat zijn op elk gewenst tijdstip van de dag een sportaanbod te verzorgen. Of naar ongebonden, individuele sportvormen. De opkomst van de 24-uurs economie betekent dat teamsporten in het gedrang komen. Daarentegen zal een meer in de tijd gespreide sportbeoefening en een optimalere benutting van de sportvoorzieningen mogelijk zijn, met name overdag.

Gezondheidsontwikkelingen

Het belang van voldoende lichaamsbeweging voor een gezond leven wordt steeds meer onderkend. In 1998 is hiervoor een landelijke norm vastgesteld. De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB).

De Nederlandse Norm Gezond Bewegen verschilt per leeftijdsgroep en is voor jeugd vastgesteld op dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal tweemaal per week gericht zijn op verbeteren of handhaven van de lichamelijke fitheid. Voor volwassenen is de norm vastgesteld op minimaal vijf dagen in de week 30 minuten matig intensief bewegen.

In de afgelopen jaren is het percentage Nederlanders dat voldoet aan de NNGB gestegen naar 55%. Dat betekent dat ongeveer negen miljoen Nederlanders iedere dag matig intensief bewegen. Maar er zijn nog steeds mensen die te weinig bewegen.

In Middelburg voldoet van de volwassenen tussen de 19 en 64 jaar, 64% van de mannen en 65% van de vrouwen aan deze norm.

Voldoen niet aan de NNGB	% 19-24 jr.	% 25-39 jr.	% 40-54 jr.	% 55-64 jr.
Mannen - vrouwen	24 m – 28 v	38 m – 40 v	42 m – 37 v	27 m – 30 v

Uit onderzoek onder jeugdigen uit Middelburg zijn slechts van enkele leeftijdsgroepen de gegevens beschikbaar; namelijk de 9–10-jarigen en de 14–16-jarigen.

Uit de Jeugdmonitor Zeeland blijkt dat 62% van de Middelburgse middelbare scholieren uit klas 3 lid is van een sportvereniging. Dat is vergelijkbaar met de andere grote gemeenten van Zeeland. Daarvan zijn nogal wat jongeren lid van een sportvereniging buiten de gemeente Middelburg.

Een groot deel van degenen die geen lid zijn van een sportvereniging, sport wel ongeorganiseerd. Vooral skaten, fietsen en hardlopen zijn populair. Voor de jongeren die niet sporten is de belangrijkste reden 'geen tijd' of 'geen zin'. Afstand naar de sportvereniging of betaalbaarheid zijn weinig gebruikte argumenten om niet te sporten.

Ook blijkt dat er minder jongeren sporten in stadsdeel Middelburg-Zuid omdat daar vrijwel geen sportaccommodaties zijn en deelname aan verenigingsport vanwege het inkomen niet mogelijk is. Tevens blijkt dat de oudere leerlingen juist minder vaak lid van een sportvereniging zijn.

Onderzoek onder 3e klassers VO:

3 ^e klassers VO	%	Beweegnorm
Haalt de NNGB	24%	Beweegt 7 dagen per week ten minste 1 uur
Semi-actief	34%	Beweegt 5 à 6 dagen per week ten minste 1 uur
Semi-inactief	19%	Beweegt 3 à 4 dagen per week ten minste 1 uur
Inactief	23%	Beweegt 2 dagen of minder per week

Er is nog een verschil in schoolsoort waar het gaat om het halen van de beweegnorm:

- vso is 35% van de leerlingen inactief
- vmbo 25% van de leerlingen inactief
- havo 20% van de leerlingen inactief
- vwo 19 % van de leerlingen inactief

De beweegnorm bij kinderen van vijftien jaar wordt slechts door 24% gehaald. (een kleinschaliger onderzoek onder 460 jongeren van Voortgezet Onderwijs klas 3).

Er zijn focuswijken in Middelburg, als Middelburg Zuid, Nieuw Middelburg, Stromenwijk en Dauwendaele, waar dit verschil aantoonbaar groter is ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Als cijfers van vijftien-jarigen uit vier focuswijken worden vergeleken met geheel Middelburg blijkt het volgende:

- Relatief veel vijftien-jarigen uit deze wijken sport niet of weinig op school of bij een sportvereniging. Zij bewegen ook minder ongeorganiseerd, maar zouden dat wel willen.
- Zeer opvallend is dat in deze focuswijken vrij veel televisie wordt gekeken, gedurende meer dan 6-10 uren per week. Vooral de wijken Dauwendale en Stromenwijk springen eruit als negatiever gemiddelde.
- Per saldo zullen veel van deze jongeren de beweegnorm niet halen.

Sport en Bewegen in Middelburg

Integraal sportbeleid

Sportbeleid staat niet op zichzelf. Het thema sport en bewegen heeft veel raakvlakken met andere sectoren en kan een belangrijke rol spelen in diverse maatschappelijke processen.

Gemeentelijk sportbeleid, waarin de aandacht voor en relatie met andere sectoren vanzelfsprekend is en waarmee een stap wordt gezet om partners in andere beleidsterreinen "sportinclusief" te laten denken en werken. Dit betekent dat vanuit de verschillende beleidsterreinen, wordt gewerkt aan een toename van het percentage gezonde burgers met een actieve leefstijl. Als instrument wordt hiervoor de sportstimulering ingezet. Sportstimulering richt zich op bevolkingsgroepen die aantoonbaar minder sporten dan anderen. Jongeren, allochtonen, ouderen en mensen met een functiebeperking.

De gemeente Middelburg hanteert voor het terrein sport en bewegen de volgende doelstelling:

Door middel van een voorwaardenscheppend, stimulerend en ondersteunend beleid bevordert de gemeente Middelburg zowel de deelname aan als de kwaliteit van het sportaanbod in verenigingsverband en binnen anders georganiseerde verbanden, waardoor de maatschappelijke functies van sport optimaal benut kunnen worden.

Dat doen we door:

- Het actief stimuleren van deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten door inwoners van de gemeente Middelburg.
- Het bevorderen van de bereikbaarheid en deelname aan sport- en beweegactiviteiten voor specifieke doelgroepen.
- Het scheppen van voorwaarden voor sterke en financieel gezonde sportverenigingen.
- Het zorgdragen voor een gevarieerd aanbod van kwalitatief goede, betaalbare en veilige sportvoorzieningen.
- Het stimuleren van sport- en bewegingsactiviteiten rondom de Middelburgse brede scholen.
- Het versterken van de relatie tussen buurt, onderwijs en sport.

Rol van de gemeente

Evenals bij het integrale jeugd beleid zijn de principes van een inclusieve samenleving bij het sportbeleid het uitgangspunt. Dat komt tot uiting door te sturen op meedoen van alle burgers, op samenwerken aan oplossingen, door samenhang te organiseren in voorzieningen en oplossingen te zoeken in bestaande verbanden.

Sport is gewoon een leuke, gezonde vrijetijdsbesteding. De gemeente blijft dit stimuleren en ondersteunen. De gemeente gebruikt sport echter in toenemende mate ook als instrument om andere maatschappelijke doelen te verwezenlijken. Sport en bewegen om overgewicht en chronische aandoeningen te voorkomen, om waarden als sportiviteit, samenwerking en respect bij te brengen, om mensen elkaar te laten ontmoeten, zodat ze zich verbonden voelen met de samenleving en de sociale cohesie wordt vergroot.

Sport is in de eerste plaats zelforganiserend. Sportverenigingen en sporters zijn prima in staat hun vereniging en activiteiten zelf te organiseren. Waar nodig kunnen sportondersteunende organisaties worden ingeschakeld. De gemeente heeft een faciliterende/ondersteunende rol en soms een sturende/regisserende rol.

De faciliterende en ondersteunende rol van de gemeente bestaat uit het realiseren, beheren en onderhouden van sportaccommodaties en het bieden van ondersteuning en advies, waaronder het verstrekken van subsidies.

De sturende/regisserende rol van de gemeente betreft bijvoorbeeld de stimuleringsregelingen ter bevordering van de sportparticipatie van jongeren, ouderen of mensen met een functiebeperking of chronische aandoening, maar ook het ontwikkelen van sportbeleid op en rond de (brede) scholen.

Met de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zijn gemeenten verplicht voorwaarden te scheppen voor deelname aan het maatschappelijk verkeer van alle burgers. Het kan gaan om activiteiten gericht op ontspanning en ontmoeting, maar ook op het gebied van educatie, cultuur en sport. Voor groepen burgers die drempels ervaren in hun deelname aan deze activiteiten, moet de gemeente extra ondersteuning bieden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om mensen met een fysieke, verstandelijke of psychische beperking. Daarnaast vormen ouderen met beperkingen een belangrijke groep, door vergrijzing neemt hun aantal de komende jaren toe. De reeds bestaande doelen uit het sportbeleid krijgen zo nog meer urgentie.

- Het volledig benutten van de maatschappelijke functie van sport en bewegen (ontmoeting, sociale samenhang, gezonde leefstijl en leefbaarheid)
- Het aanbod sport en bewegen aantrekkelijker en toegankelijker maken voor groepen die nu drempels ervaren om aan sport en bewegen deel te nemen

In het integraal jeugd beleid van de gemeente Middelburg is al veel aandacht voor de samenwerking tussen de sport en het onderwijs. Het bredeschool-beleid en het BOS-project, dat zich specifiek richt op het wegwerken van achterstanden bij jeugd, zijn voorbeelden hoe beleidsvelden elkaar kunnen versterken en de maatschappelijke functie van sport en bewegen kan worden benut. Er wordt gewerkt aan het terugdringen van de bewegingsachterstand, het terugdringen van het pestgedrag en overlast in de wijken.

Thematische doelstellingen Sport en Bewegen Middelburg

Stimulering sport- en bewegen

Sportstimulering heeft in de achterliggende beleidsperiode een zeer belangrijke rol gespeeld.

Er is expliciet gekozen voor meer aandacht voor sportstimulering. De focus binnen het sportbeleid moest van “hard naar zacht”.

De afgelopen jaren hebben we met verenigingsondersteuning, het sportbuurtwerk, sportkennismakingsactiviteiten en weerbaarheidslessen een bijdrage geleverd aan de vergroting van zelfvertrouwen bij kinderen, het versterken van de sportverenigingen, het vergroten van de sportdeelname van specifieke doelgroepen en een betere samenwerking van partners op wijkniveau.

Bij de samenwerking tussen de betrokken partijen heeft de gemeente de regierol.

De sportstimuleringsactiviteiten zullen in komende jaren verder worden uitgebouwd.

1. Sportverenigingen zijn de belangrijkste partij voor stimuleren van sport en bewegen.
2. De belangrijkste doelgroep voor sportstimulering is de jeugd.
3. Verder richt sportstimulering zich op bevolkingsgroepen die aantoonbaar minder sporten dan anderen; ouderen, allochtonen, mensen met een functiebeperking en mensen met een minimuminkomen.

In het sportstimuleringsbeleid van Middelburg staan een aantal uitgangspunten centraal:

Jeugd

Als kinderen vroegtijdig met sport in aanraking komen, bijvoorbeeld door sportende ouders of sportkennismaking, dan blijken zij op latere leeftijd vaker te sporten dan leeftijdsgenoten.

Zowel bij verenigingen, het onderwijs en het sportbuurtwerk krijgt sportstimulering van jeugdigen veel aandacht.

Ouderen

Seniorenport draagt eraan bij dat ouderen zo lang mogelijk lichamelijk, verstandelijk en sociaal kunnen blijven functioneren. Door de vergrijzing is de groep 55-plussers toegenomen en deze groep zal in de komende jaren steeds groter worden.

Senioren hebben behoefte aan recreatieve vormen van sportbeoefening. De voorkeur voor ‘jongere’ takken van sport is groeiende; ouderen willen niet meer alleen bridgen, sjoelen of biljarten, maar ook tennissen, roeien of hardlopen. Sportverenigingen spelen maar beperkt op deze behoefte in.

Gehandicapten en chronisch zieken

De relatief geringe sportdeelname van gehandicapten en chronisch zieken houdt rechtstreeks verband met de beschikbaarheid van toegankelijke accommodaties, aangepast materiaal, beschikbaar kader en vervoersfaciliteiten.

Binnen deze doelgroep is er een grote diversiteit. Sporters met een beperking zijn voor een deel afhankelijk van begeleiders en een goede toegankelijkheid van de accommodaties. Het vervoer vormt met regelmaat een knelpunt. Zo zijn G-teams, die deelnemen aan een competitie, vaak ‘gedwongen’ om in een grotere regio te spelen. Voor het vervoer (met busjes), moeten dan extra kosten worden gemaakt.

Voor mensen met een beperking is sporten net als voor iedereen gewoon leuk. Voor hen is sport echter van extra belang voor een goede gezondheid, integratie en participatie. Daarom zetten we middelen in om deze groepen met een goede voorlichting en een persoonlijk sportadvies te bereiken. Zij kunnen volgens de verordening Maatschappelijke ondersteuning Middelburg gebruik maken van collectief vervoer van en naar een zwembad of club. Wordt ook wel sociaal vervoer genoemd om deelname aan het dagelijks leven positief te stimuleren.

Sportverenigingen worden gestimuleerd tot het opzetten en integreren van afdelingen waar sportactiviteiten voor gehandicapten worden aangeboden. Sportverenigingen die zich voor deze groepen openstellen en een sportaanbod verzorgen worden ondersteund en kunnen hiervoor incidenteel gebruik maken van de stimuleringsubsidie.

Mensen met een minimuminkomen

Van de inwoners die niet voldoen aan de beweegnorm komt een belangrijk deel uit de lagere inkomensgroepen. Voor de jeugd is aansluiting gezocht bij het Jeugdsportfonds Zeeland. Het Jeugdsportfonds voorziet, op indicatie van beroepsopvoeders en hulpverleners, in de betaling van sportlidmaatschap en -kleding voor kinderen die door de thuissituatie anders niet aan sport kunnen deelnemen.

Volwassenen met een minimuminkomen kunnen nog steeds aanspraak maken op een financiële tegemoetkoming in het kader van de *sociaal culturele bijdrage* voor de kosten van lidmaatschap en sportattributen.

Agenda voor de toekomst:

1. Deelnemen aan het Jeugdsportfonds Zeeland en in dit kader binnen drie jaar 325 kinderen laten sporten.
2. Een brede sport- en beweegwijzer ontwikkelen.
3. De ontwikkeling van een gevarieerd sport- en bewegingsaanbod voor doelgroepen (en laten uitvoeren).
4. Door middel van de GALM-strategie het aanbod sport en beweegactiviteiten voor senioren voortzetten/uitbreiden in samenwerking met Middelburgse sportaanbieders.
5. Aanbod sport en beweegactiviteiten voor mensen met een chronische aandoening en verstandelijke en/of lichamelijke handicap stimuleren en faciliteren.

Verenigingsondersteuning

De grootste sportaanbieder in Middelburg is de georganiseerde sport: de sportverenigingen. De gemeente Middelburg onderkent het belang van vitale sportverenigingen en hun sportaanbod voor mensen van diverse leeftijden en achtergronden. De sportvereniging biedt de mogelijkheid tot het leggen van sociale contacten, en door het verrichten van vrijwilligerswerk in de vereniging wordt zelfontplooiing en zelfontwikkeling gestimuleerd. Voor de continuïteit en de omvang van het sportaanbod in onze gemeente zijn gezonde sportverenigingen van groot belang.

Een solide sportinfrastructuur staat of valt met het goed functioneren van de verenigingen. De overheid doet een steeds groter beroep op de sportverenigingen om hun maatschappelijke functie uit te breiden naar bijvoorbeeld de wijk, het onderwijs en de kinderopvang. Tegelijk hebben de verenigingen hun handen al vol aan het overeind houden van hun eigen verenigingsactiviteiten. Zij worden in toenemende mate geconfronteerd met een andere houding van de sporter, die zich meer als consument manifesteert en de vrijwilliger die zich wel gericht voor een taak wil inzetten, maar niet meer met "hart en ziel" voor alles van de club gaat. Om de grote groep ongeorganiseerde sporters te bereiken worden sportverenigingen uitgedaagd om hun aanbod te vernieuwen.

Verenigingen zullen meer aan de ontwikkeling en vernieuwing van hun aanbod moeten doen en service- en klantgerichter moeten opereren. Een actief vrijwilligersbeleid is noodzakelijk, om nieuw kader te werven en het bestaande vrijwilligersbestand aan de vereniging te binden. De expertise op het gebied van financieel management en sociale hygiëne vraagt om continue aandacht.

Professionalisering van managementtaken op verenigingsniveau biedt mogelijk ook een oplossing voor deze met elkaar samenhangende problemen. Gekwalificeerde beroepskrachten zouden binnen verenigingen kunnen worden ingezet om het management te versterken. De gemeente kan ondersteuning bieden die gericht is op het verwerven van deskundigheid en het verankeren van kennis en vaardigheden binnen de verenigingen.

Uitgangspunt bij verenigingsondersteuning is dat sportverenigingen zelf (aantoonbaar) willen investeren in verbetering van hun organisatie. Uit onderzoek naar de effecten van verenigingsondersteuning bleek dat de aandacht en prioriteit die verenigingen zelf geven aan ondersteuningstrajecten, doorslaggevend zijn voor succes. Wij benadrukken de eigen verantwoordelijkheid van de clubs. Verenigingsondersteuning is alleen effectief als het om maatwerk gaat.

Sportverenigingen zijn globaal op te delen in een aantal categorieën, te weten:

Moderne prestatieclub

Richt zich op een bepaalde doelgroep; regionaal georiënteerd; stelt hoge eisen aan technisch kader; aanbod is gericht op de top en is traditioneel; accommodatie is veilig, bereikbaar en voldoet aan de gestelde eisen.

Vitale brede club

Speelt in op de behoefte van de markt; werkt samen met andere organisaties; heeft een gevarieerd aanbod voor verschillende doelgroepen; richt de vereniging professioneel in; heeft beschikking over een veilige en toegankelijke accommodatie.

Traditionele club

Richt zich op de directe omgeving (wijkniveau); accent ligt op gezelligheid en ontspanning; activiteiten aanbod is divers in tijd en soort (voldoende nevenactiviteiten); sfeer van 'voor leden, door leden'; accommodatie en kantine is (vaak) uitbested.

Topsport club

Richt zich op de nationale en internationale top.

Van belang is te onderzoeken binnen welke profielen de Middelburgse sportverenigingen zich willen ontwikkelen. Met name om hun toekomstbeeld vast te stellen en ze te ondersteunen in hun ambitie.

Agenda voor de toekomst:

1. Een aanbod "stimuleren/ontwikkelen" gericht op ondersteuning van verenigingsbesturen en opleiden van kader zijnde niet-sportspecifieke opleidingen.
2. De mogelijkheden onderzoeken om te komen tot een digitaal sportloket.
 - Via een quickscan bij sportverenigingen is gebleken dat er behoefte is aan een centraal punt waar men met vragen en informatie terecht kan. De verdere digitalisering van de sportwebsite kan uitkomst bieden.
3. De mogelijkheden onderzoeken om te komen tot een platform "sport en bewegen".
 - De uitvoering van de doelstellingen en de ambities neergelegd in de sportnota vereisen een goede communicatie tussen de betrokken partijen. Uitgangspunt is het opbouwen van goede relaties waarbij gemeente en verenigingen elkaar zien als partners. Ten minste één keer per jaar georganiseerd overleg met de sportaanbieders en gemeente.
4. Segmenteringsinstrument inzetten.
 - Quickscan om te bepalen wat de ambities/mogelijkheden van sportverenigingen zijn. Het toekomstbeeld van de vereniging wordt hiermee inzichtelijk en individuele ondersteuning door bond en/of gemeente kan hierop afgestemd worden.

Onderwijs en Sport

Wij willen bevorderen dat sportverenigingen en scholen samen activiteitenprogramma's ontwikkelen die goed aansluiten bij de schoolprogramma's, ook bij die van voorschoolse, tussenschoolse en naschoolse opvang.

De komende jaren zal in Middelburg de ontwikkeling van het "bredeschool-concept" veel aandacht krijgen. Het streven is om binnen enkele jaren tot meerdere brede scholen in Middelburg te komen.

De filosofie achter de brede school is het creëren van een netwerk in een wijk, waarin samenhang en samenwerking tussen onderwijs, welzijn, sport, cultuur en kinderopvang tot uitdrukking komen.

De gemeente heeft in de ontwikkeling van brede scholen de regie. Zij stimuleert en enthousiasmeert samenwerking tussen betrokken organisaties en individuen. Het thema sport en bewegen neemt een belangrijke plaats in, door het bevorderen van een gezonde en actieve vrijetijdsbesteding (via naschoolse opvang en kennismaking met verenigingen), het vergroten van de weerbaarheid van kinderen en het vergroten van leefbaarheid in de wijk.

Met het project Sportfolio worden in samenwerking met VO-scholen naschoolse sportactiviteiten aangeboden voor leerlingen en buurtjongeren.

Bewegingsonderwijs

Zowel in het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs als in het middelbaar beroepsonderwijs is lichamelijke opvoeding een regulier onderdeel van het lesprogramma. Het bewegingsonderwijs brengt kinderen nieuwe motorische vaardigheden bij en maakt hen blijvend wegwijz in de sport- en bewegingscultuur. Op school kan de basis worden gelegd voor een houding van een levenlang actief bewegen.

Zowel gymnastiek als schoolzwemmen maken deel uit van het bewegingsonderwijs op school. Gemiddeld is daarvoor 90 minuten per week beschikbaar. Op veel basisscholen in Nederland zijn in de afgelopen jaren de vakleerkrachten voor lichamelijke opvoeding verdwenen. In Zeeland zijn op de 245 basisscholen slechts vijftien vakleerkrachten actief. Middelburg vormt een positieve uitzondering met 4,4 fte aan vakleerkrachten voor 27 basisscholen. Deze vakleerkrachten worden hoofdzakelijk voor gymlessen in de bovenbouw ingezet.

Kwaliteitsverbetering:

- Door groepsleerkrachten (met een aantekening voor bewegingsonderwijs) de ZAPP-methode aan te bieden, is een begin gemaakt met kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs op basisscholen. Deze methode biedt u uitgeschreven gymlessen voor de groepen 3 tot en met 8 en waarborgt de diversiteit van bewegingsactiviteiten verspreid over het schooljaar.
- De invoering wordt verzorgd door de coördinatoren bewegingsonderwijs, die zich onder andere bezighouden met het scholen en begeleiden van groepsleerkrachten.
- Winst wordt vooral geboekt in de kwaliteit van de beweglessen en de doorlopende leerlijn zorgt voor een effectievere gymtijd.
- Leerkrachten geven aan dat zij door deze methode en de begeleiding ook meer plezier hebben gekregen in het geven van de gymlessen.

Het invoeren van de ZAPP-methode en de ondersteuning aan leerkrachten om daarmee te werken heeft een meerwaarde voor de kwaliteit van het bewegingsonderwijs gehad. De opgave voor de toekomst is om hieraan een structurele invulling te geven.

Scholen verwachten echter dat ze op termijn geconfronteerd worden met een tekort aan leerkrachten met een brede bevoegdheid. Bevoegd om lessen lichamelijk opvoeding te verzorgen aan de groepen 1 tot en met 8 van het basisonderwijs. Een en ander is het gevolg van een wetswijziging eind jaren negentig. Met de uitstroom van de zittende leerkrachten en een geringe instroom van de brede bevoegde groepsleerkracht komt het bewegingsonderwijs wederom onder druk te staan.

Draagvlak bij en betrokkenheid van de basisscholen is een belangrijke succesfactor bij het ontwikkelen van een breed sportaanbod. Basisscholen die zich willen profileren als "sportieve school", met voldoende draagvlak binnen het team komen in aanmerking om het project s**COOL**sport te introduceren.

SportZeeland biedt met het **sCOOL**sport-concept een prima invulling voor een sportieve, maar ook gezonde school. De brede school Middelburg-Zuid is onlangs gestart met **sCOOL**sport. **sCOOL**sport werkt aan een actieve en gezonde leefstijl voor basisschoolleerlingen. Bewegeteams op school werken samen met de gemeente en partners aan een aanbod, waarbij kinderen elke dag kunnen bewegen en kunnen profiteren van de neveneffecten van sport en bewegen. De activiteiten van **sCOOL**sport zijn gericht op: dagelijks een uur bewegen, gezond gewicht, fysiek-mentaal weerbaar zijn en beheersing van motorische vaardigheden. De ondersteuning van SportZeeland is erop gericht dat binnen de gemeente Middelburg het concept kan worden overgedragen naar de andere (brede) scholen in Middelburg.

Zwemonderwijs

Om het schoolzwemmen een nieuwe kwalitatieve impuls te geven is door de beide gemeenten samen met de zwembad-exploitant een nieuwe opzet voor het schoolzwemmen ontwikkeld. Het nieuwe schoolzwemmen biedt voor kinderen uit groep 4 wekelijks drie kwartier zwemmen. Zij krijgen zwemlessen totdat zij zwemdiploma-B hebben behaald. Voor kinderen die dit niet hebben behaald volgt een vangnetregeling, deze is toegankelijk voor leerlingen vanaf groep 5 t/m het voortgezet onderwijs. Kinderen die wel hunnen B-diploma hebben behaald krijgen een thematisch aanbod met recreatieve/sportieve wateractiviteiten. In vergelijking tot de oude opzet blijft er bij de nieuwe opzet capaciteit over. Deze tijd wordt gebruikt om leerlingen van de groepen 7 en 8 (verder) kennis te laten maken met verschillende zwemsporten of activiteiten.

Sportkennismakingsactiviteiten

Door middel van de Sportkennismakingsactiviteiten (SKA) wordt getracht basisschooljeugd meer te laten bewegen en een toestroom richting verenigingen tot stand te brengen. Het SKA zorgt in samenwerking met sportverenigingen en andere sportaanbieders voor een structureel naschools aanbod. Doel is basisschoolkinderen zo vroeg als mogelijk kennis te laten maken met alle vormen van sport, waardoor zij de leukste sport er uit kunnen kiezen, waarmee een basis wordt gelegd voor een leven lang sporten. Deze vorm is zeer succesvol en moet behouden blijven voor Middelburgse jeugd en de sportverenigingen. Jaarlijks nemen zo'n 1400 kinderen en een groeiend aantal sportvereniging deel aan het SKA-programma.

Regeling combinatiefuncties (van ministerie OC&W)

Voor Middelburg eindigt in 2010 de Breedtesport- en in 2011 de BOS-impuls. Tijdens de uitvoering van deze programma's zijn er veel sportactiviteiten opgezet in de driehoek Buurt, Onderwijs en Sport. Activiteiten gericht op verbetering van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs, een breder tussen- en naschools aanbod, waaronder schoolsport-kennismakingsactiviteiten en sportbuurtwerk trainingen fysieke en mentale weerbaarheid.

De combinatiefunctieregeling kan gebruikt worden om de functies, zoals brede vakleerkracht en sportbuurtwerker te continueren. De combinatiefunctionaris kan hierdoor structureel de sportverenigingen of onderwijsinstelling ondersteunen en werken aan het versterken van het sportaanbod binnen- en buitenschools, in de naschoolse opvang of in de wijk.

Deze regeling biedt Middelburg de mogelijkheid om parallel aan de ontwikkeling van de sportieve brede scholen deze combifunctionaris in te zetten. Deze zou kunnen worden ingezet als uitvoerder met het profiel van brede vakleerkracht of sportbuurtwerker en/of een stedelijke coördinator buitenschoolse sportieve opvang. Doel hierbij is onder andere de verbetering van de relatie van en de samenwerking met de kinderopvang voor wat betreft het tussen- en buitenschoolse (beweeg)aanbod.

Bij het vaststellen van het budget waarop gemeenten aanspraak kunnen maken is uitgegaan van het aantal jongeren onder de 18 jaar. Middelburg heeft 10.854 inwoners tot 18 jaar. De rijksoverheid draagt structureel 40% van de kosten van deze functionarissen bij, indien de gemeente mee investeert in dergelijke functionarissen.

Per functionaris is een budget geraamd van € 45.000. In de praktijk zal dit betekenen dat er geen sprake is van fulltime medewerkers omdat werving/selectie/scholing en sociale lasten in dit bedrag zijn opgenomen. Bekeken moet worden of Middelburg met het beschikbare budget, naast de huidige breedtesport-functionarissen, kan uitgroeien tot zeven combifunctionarissen, gekoppeld aan de brede scholen, en één algemene coördinator. De kosten voor een dergelijke coördinator worden geraamd op € 75.000. Doordat het ministerie structureel meefinanciert, bedraagt de investering voor Middelburg op het eind in 2012 (7x 27.000 + 1x 52.000) totaal € 217.423 voor acht combifunctionarissen.

Beschikbaar maximaal budget van het ministerie:

Situatie	Fte	Financiering rijksoverheid	Financiering gemeenten
Situatie 2009	3,9	€ 173.820	€ 0
Situatie 2010	5,0	€ 86.910	€ 138.574
Situatie 2011	5,0	€ 86.910	€ 138.574
Situatie 2012	8,0	€ 143.423	€ 217.418
2012 e.v.	8,0	€ 143.423	€ 217.423

Agenda voor de toekomst:

1. Stimuleren/faciliteren van een kwaliteitsverbetering van het bewegingsonderwijs.
2. Voor het onderwerp “kennismaken met sport” vormen van samenwerking op wijkniveau faciliteren tussen het onderwijs, sportverenigingen, sportopleidingen, buitenschoolse opvang en commerciële aanbieders.
3. Aanstelling van combinatiefunctionarissen voor de uitvoering sportactiviteiten in en om de brede school.
4. Stimuleren/faciliteren dat de “sportieve” brede scholen structureel aandacht hebben voor gezondheid en een actieve leefstijl.

Topsport

Ondersteuning topsporters

De breedtesport vormt de basis voor de topsport. Hoe breder de basis, hoe groter de kans dat daaruit, door talentherkenning en talentontwikkeling, topsporters voortkomen. Omgekeerd kan topsport meer bekendheid geven aan de breedtesport. Middelburgse topsporters functioneren als ambassadeur voor hun sport én voor de stad.

Het hebben van succes en het winnen van wedstrijden door topsporters is vanzelfsprekend een individuele of teamprestatie. De persoonlijke kracht of het talent is bepalend. Maar succesvolle topsportbeoefening is niet meer mogelijk zonder een goede invulling van noodzakelijke randvoorwaarden.

Begeleiding op sporttechnisch, medisch en maatschappelijk terrein is onontbeerlijk. De sporttalenten zelf worden in de eerste plaats ondersteund door hun gezin, sportvereniging, de sportbonden en het NOC*NSF, dat daartoe gefinancierd wordt door het Rijk. Middelburgse topsporters en talenten kunnen ook een beroep doen op het door NOC*NSF opgerichte Olympisch Netwerk Zeeland. In bijzondere gevallen kan het jeugdsportfonds aan jeugd talenten, waarvan de ouder(s) financieel niet draagkrachtig zijn, ondersteuning bieden.

Sportevenementen

De rol van de gemeente Middelburg bij sportevenementen is faciliterend. Het initiatief voor de organisatie ligt bij een vereniging, stichting, sportbond of particuliere ondernemer. De gemeente kan besluiten een eenmalige financiële bijdrage te leveren aan een evenement.

Sport heeft een belangrijke promotiewaarde voor de stad. Het onderdak bieden aan regionale (inter)nationale (top) sportevenementen, biedt kansen voor de profilering van Middelburg als sportstad. Voorbeelden zijn: King of the Channel, Diverse starts/finishes van nationale/internationale wielervedstrijden zoals de Rabo Ster Zeeuwse eilanden en de Delta Profronde, de ZLM DON stadsloop, Singelloop, de Abelenrace en Manage De Kroo met haar paardensportevenementen.

Agenda voor de toekomst:

1. In relatie tot deelname aan het Zeeuws talentenfonds, onderzoeken of (aan de hand van de topsportcriteria en beschikbaar budget) sporttalenten van Middelburg kunnen worden ondersteund.
2. Medewerking, ondersteuning en facilitering aan (top)sportevenementen verlenen in afweging tot de hoogte van de promotionele waarde voor de gemeente.

Ruimte voor sport en bewegen in buurt en kern

Ruimte om te bewegen, te spelen, elkaar te ontmoeten en te sporten, draagt bij aan de leefbaarheid in de wijken. Voor de jeugd zijn speelplaatsen en trapveldjes van groot belang voor hun ontwikkeling. De ongeorganiseerde sporter die op eigen gelegenheid in beweging komt, heeft behoefte aan wandel-, fiets- en skeelerpaden. Een sportieve inrichting van de stad nodigt uit tot bewegen.

Schoolpleinen nemen in de wijk een belangrijke plaats in het dagelijks bewegen van kinderen. Door schoolpleinen ook na schooltijd open te stellen voor buitenschoolse activiteiten kan optimaal gebruik worden gemaakt van de schaarse ruimte die voor sport en bewegen beschikbaar is als gevolg van de toenemende verstedelijking.

Multifunctioneel speelveld bij iedere brede school

Het streven is om bij elke brede school een multifunctioneel speelveld aan te leggen. Een voorbeeld van een multifunctioneel speelveld is een Kraijcek Court. Voor een Kraijcek Court kan gebruik worden gemaakt van een bestaand plein of schoolplein dat met een investering van de gemeente en van de Kraijcek Foundation kan worden omgetoverd in een court. De standaardinvestering van de RKF, in de aanleg van een dergelijk court, bedraagt € 20.000. Ten behoeve van een activiteitenprogramma stelt de foundation een jaarlijks budget beschikbaar van € 8.500, waarvan € 1.000 voor materiaal, zodat er structureel activiteiten kunnen plaatsvinden.

Bij het ontwerp en de invulling van een nieuwe wijk of stadsgebied of bij herinrichtingsplannen dient aandacht besteed te worden aan de sportieve inrichting en de beschikbaarheid van groenvoorzieningen.

Agenda voor de toekomst:

1. Het werkveld sport en bewegen structureel onderdeel laten uitmaken van de ontwikkelingsplannen voor woningbouw, inrichting openbaar groen en speelruimte rondom brede scholen en woonservicezones.
2. Aanleg multifunctionele speelvelden, gekoppeld aan brede scholen.
3. Openstellen van schoolpleinen voor multifunctioneel gebruik.

Sportaccommodaties

Goede sportaccommodaties dragen bij aan het aantrekkelijk maken én houden van sporten. De accommodaties dienen geschikt en toegankelijk te zijn voor gebruik door een zeer brede doelgroep. Van beginner tot gevorderde sporter, van de individuele sporter tot teamsporter, van de recreatieve verenigingssporter tot de prestatieve wedstrijdssporter, van een sporter met en zonder een beperking, tot de 65-plusser.

Sportaccommodaties, zijn al lang niet meer alléén het domein van de (vereniging)sporter. Steeds vaker worden andere activiteiten geclusterd in multifunctionele gebouwen, sportparken en sportcomplexen. Een veel voorkomend voorbeeld is het schoolgebouw inclusief buurtcentrum dat gekoppeld is aan een gymzaal. De brede school Middelburg-Zuid, het Palet is een mooi voorbeeld. Een ander voorbeeld is een kunstgrasveld voor de voetbalclub, dat tevens gebruikt wordt voor buurt- of schoolactiviteiten (sportinstuif, schoolsportdagen, etc.). Kortom, sportaccommodaties vormen een belangrijk onderdeel van de driehoek Buurt – Onderwijs – Sport.

Voor de bouw of renovatie van sportaccommodaties zal steeds zoveel mogelijk met het bovenstaande rekening gehouden worden en voorzieningen op maat (en voor een specifieke doelgroep) worden op voorhand niet uitgesloten. Daarnaast spelen zaken als moderne uitstraling, veilige omgeving, eigentijds karakter en duurzaamheid een belangrijke rol.

Uit de Financiële Meerjarenbeleidsplanning blijkt dat de gemeente Middelburg grote waarde hecht aan de realisatie en instandhouding van sport- en recreatievoorzieningen. De uitgangspunten voor het gemeentebestuur zijn:

- Bevorderen van de bouw en aanleg van voldoende op de vraag afgestemde en (sociaal) veilige sport- en speelvoorzieningen.
- Bevorderen van een zo goed mogelijke spreiding van sport- en speelvoorzieningen over de stad en de kernen. Wijkgebondenheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid zijn daarbij sleutelwoorden.

Agenda voor de toekomst:

1. Naar een goede en zo mogelijk efficiëntere bezettingsgraad van de (buiten)sportaccommodaties, gymzalen en sporthallen.
2. Ervoor zorgdragen dat de accommodaties voldoen aan gestelde inrichtingseisen voor sport en bewegen. En toegankelijk zijn voor mensen met een functiebeperking.
3. Het stimuleren van zelfwerkzaamheid van de verenigingen bij beheer- en onderhoudstaken

Sportsubsidies

Vanaf 1 januari 2007 is de Algemene Subsidieverordening van kracht. De gemeente kan in het kader van de uitvoering van haar beleid subsidies verstrekken aan stichtingen of verenigingen. Het subsidiebeleid vormt een verbindende schakel tussen het gemeentelijke beleid en diverse maatschappelijke instellingen. De gemeente formuleert doelen en maatschappelijke effecten; diverse maatschappelijke instellingen ontwikkelen activiteiten voor de inwoners van de gemeente. Sportverenigingen kunnen in dit kader een incidentele sportsubsidie aanvragen. Deze subsidie is gericht op activiteiten met een incidenteel karakter. Daarnaast zijn er voor sport en bewegen de volgende subsidiemogelijkheden:

- subsidie sportevenementen
- subsidie voor sportstimulerende activiteiten (innovatieve ontwikkelingen)
- subsidie voor jeugdsport (per 2010 gaat deze subsidie over in het Jeugdsportfonds).

Daarnaast verstrekt de gemeente Middelburg subsidie voor het op peil houden van het voorzieningenniveau. Dit is een investeringssubsidie voor verenigingen met een eigen accommodatie. De hoogte hiervan is maatwerk. Ten tweede is er een vangnetregeling voor sportverenigingen met ernstige financiële problemen. De vereniging dient daarvoor volledig inzicht te geven in haar financiële situatie en aan te tonen dat zij niet in staat is om zelfstandig de financiële problemen op te lossen. De vereniging dient aan te geven op welke wijze haar beleid wordt bijgesteld, om in het vervolg een gezond financieel beleid te kunnen voeren. De gemeente heeft de mogelijkheid om bij het beoordelen van de verstrekte informatie advies in te winnen bij een externe partij. Op basis van vorenstaande adviseert het college de raad over het al dan niet verstrekken van een financiële bijdrage, de hoogte daarvan en de voorwaarden waarop die wordt verstrekt.

Samenvatting actiepunten

In de vorige hoofdstukken geformuleerde acties voor beleid vormen de basis voor de missie en de hoofddoelstelling van het Middelburgs sportbeleid. Onderstaand volgt een samenvatting van de acties voor de periode 2009-2012.

Stimuleren van Sport en Bewegen	1. deelnemen aan het Jeugdsportfonds2. ontwikkelen brede sport- en beweegwijzer3. ontwikkelen breed sport- en beweegaanbod4. uitbreiden beweegaanbod senioren5. uitbreiden beweegaanbod gehandicapten/chronisch zieken
Verenigingsondersteuning	1. ondersteuningsaanbod kader ontwikkelen/stimuleren2. mogelijkheden onderzoeken digitaal sportloket3. mogelijkheden platform sport en bewegen onderzoeken4. vaststellen ambities/mogelijkheden sportverenigingen
Sport en Onderwijs	1. stimuleren en faciliteren beter bewegingsonderwijs2. stimuleren van samenwerkende partners in BOS-driehoek3. aanstellen combifunctionarissen sport-onderwijs-cultuur4. stimuleren gezonde en actieve leefstijl op vijf brede scholen
Topsport/stadpromotie	1. onderzoeken individuele ondersteuning talenten2. faciliteren promotionele sportevenementen
Sport en Bewegen in de buurt/kern	1. werkveld sport en bewegen praat mee in ontwikkelplannen2. aanleg van multifunctionele (speel)velden
Sportaccommodaties	1. streven naar een hogere bezettingsgraad accommodaties2. accommodaties voldoen aan richtlijnen sport en bewegen3. stimuleren zelfwerkzaamheid bij beheer-/onderhoudstaken

Kerngegevens Gemeente Middelburg

Oppervlakte gemeente	53,05 km ²
Wateroppervlakte	4,49 km ²
Aantal inwoners	47.325
Aantal jonger dan 20 jaar	11.391
Aantal 20 tot 65 jaar	28.037
Aantal 65 jaar of ouder	7.897
Aantal huishoudens	20.648
Aantal eenoudergezinnen	2118
Aantal huishoudens met een laag inkomen (%)	9
Aantal basisscholen speciaal onderwijs	4
Bijzondere basisscholen	15
Openbare basisscholen	8
Aantal scholen voortgezet onderwijs	5
Aantal scholen beroepsonderwijs	2
Universiteit(en)	1
Aantal peuterspeelzalen	10
Aantal locaties kinderdagopvang	22
Aantal sportverenigingen	82
Aantal gehandicapten sportverenigingen	13
Aantal beweeggroepen voor senioren excl. MBvO	8
Aantal fitnesscentra	5
Aantal buitensportaccommodaties	7
Aantal gymnastieklokalen	12
Aantal sporthallen	4
Aantal zwembaden, waarvan 1 met 4 baden	2
Aantal buurtspeelplekken	82
Aantal skatevoorzieningen, waarvan 1 overdekt	8
Aantal trimbanen	1
Aantal jeu de boules banen	4
Aantal spelplateau's	12
Aantal trapvelden	22

Financieel overzicht Sport en Bewegen Middelburg

Onderwerp	2009	Eigen midd.	Ex. midd.	2010	Eigen midd.	Ext. midd.	2011	Eigen midd.	Ext. midd.	2012	Eigen midd.	Ext. midd.
Kadernota				112.647	112.647		112.647	112.647		112.647	112.647	
Structureel												
Sportsubsidies verenigingen en evenementen	7.900	7.900		7.900	7.900		7.900	7.900		7.900	7.900	
Naschoolse sportactiviteiten	3.400	3.400		3.400	3.400		3.400	3.400		3.400	3.400	
Sportkennismakings activiteiten	10.500	10.500		10.500	10.500		10.500	10.500		10.500	10.500	
Sportstimulering	15.500	15.500		15.500	15.500		15.500	15.500		15.500	15.500	
Sportstimuleringsprijs	8.400	8.400		8.400	8.400		8.400	8.400		8.400	8.400	
Vergoedingen sportverenigingen	150.000	150.000		150.000	150.000		150.000	150.000		150.000	150.000	
Zwembaden	1.000.000	1.000.000		1.000.000	1.000.000		1.000.000	1.000.000		1.000.000	1.000.000	
Bewegingsonderwijs (gebouwen)	400.000	400.000		400.000	400.000		400.000	400.000		400.000	400.000	
Zwem- en bewegingsonderwijs	900.000	900.000		900.000	900.000		900.000	900.000		900.000	900.000	
Sportcomplexen en sporthallen	1.900.000	1.900.000		1.900.000	1.900.000		1.900.000	1.900.000		1.900.000	1.900.000	
Jeugdsubsidie ¹	10.000	10.000										
Breedtesport	108.783	57.674	51.136	60.000	60.000		60.000	60.000		60.000	60.000	
BOS	164.183	83.744	80.439	163.840	84.401	79.439						
Kadernota 2009 - 2012²				55.000	55.000		55.000	55.000		55.000	55.000	
Jeugdportfonds	81.227	59.236	22.014	81.227	59.236	22.014						
Combinatiefuncties³	173.820		173.820	225.484	138.574	86.910	360.841	217.418	143.423	360.841	217.418	143.423
Nationaal actieplan Sport en Bewegen³				185.070	0	185.070	185.070	0	185.070	185.070	185.070	0

Opmerkingen:

¹ De structurele bijdrage jeugdsubsidie wordt per 2010 opgenomen in het jeugdportfonds.

² De middelen zijn in de kadernota opgenomen ter voortzetting van succesvolle breedtesport- en BOS-projecten per 2010 en 2011.

³ Voor zowel de combinatiefunctieregeling als het NASB zijn de volledige bedragen, waarop aanspraak gemaakt kan worden, in dit overzicht opgenomen.

Meer informatie?

Voor meer informatie kunt u terecht bij het stadskantoor aan de Kanaalweg 3.

U kunt ook bellen: (0118) 67 50 00

Dit is een uitgave van de gemeente Middelburg.

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Redactie: Dennis Winne, Jacky Nijsen

Fotografie: Gemeente Middelburg

Opmaak: ADZ, Vlissingen

Druk: ADZ, Vlissingen